

CAPÍTOL 1

El dia que Damián va rebre la carta que li havia de canviar la vida, res no feia presagiar que la seua rutina diària es trencaria per sempre. Com cada matí, va tancar amb cura la porta de casa i va baixar amb peus de plom les escales dels tres pisos que el separaven del portal. Marga encara era al llit, perquè li agradava dormir fins tard i, des que l'havien prejubilada, no tenia cap necessitat d'alçar-se tan enjorn. Tampoc no la tenia ell, perquè afortunadament tenia un treball que li deixava els matins lliures. Però començar el dia amb una llarga caminada, una pràctica que, al principi, havia pres com una obligació irritant, era un costum que ja s'havia afermat amb força en la seua vida.

Abans, solia quedar-se al llit fins a migdia. Es despertava aviat, perquè tota la vida havia dormit poc, i li agradava continuar al llit, entretingut amb alguna novel·la de ciència-ficció, un gènere que l'apassionava des de jove i que havia acabat convertint-se en la seua única lectura. Després s'alçava

i, com que Marga no tornava fins a les tres, encara tenia temps de sobres per a fer la compra i preparar el dinar, que la seua dona havia deixat a mig fer la vespra. Però, feia uns mesos, en una revisió rutinària, el metge li va descobrir que tenia la tensió molt alta i molt de colesterol i el va reprendre per la vida sedentària que feia.

–Ha de caminar tots els dies –li havia dit, amb una expressió seriosa–. I a bon ritme, res de caminar com si passejara. S’ha d’esforçar i ser perseverant, si no vol formar part de la llista de ferms candidats a patir un infart. Ja veurà vosté què ha de fer de la seua vida.

Aquell avís s’unia a la mania de Marga, que no va parar d’insistir fins que el va convèncer que li vindrien molt bé aquelles caminades matinals pel passeig marítim. Els primers dies, li va costar trencar els vells costums, aquell exercici li semblava absurd, una despesa inútil de temps i d’energies, però no va tardar gaire a descobrir els aspectes positius de la situació. Ja no li feia mal el cap, va recuperar l’agilitat perduda i, sobretot, se sentia inusualment optimista. A més, va ser una sorpresa descobrir que moltes persones més practicaven cada dia la mateixa activitat. No tardaren a presentar-se-li ocasions de compartir amb alguna d’aquelles persones les

fatigues del trajecte; un fet que valorava especialment, perquè, el seu, era un treball solitari que no li proporcionava ocasions de parlar, més enllà de les converses rutinàries.

Aquell matí, en tornar de la caminada diària, Damián va obrir la bústia i hi va trobar una carta a nom seu. Semblava perduda entre el munt de fullets publicitaris que omplien la bústia cada dia i que sempre el feien pensar en l'existència d'un complot mundial per a arrasar, en pocs anys, tots els boscos del planeta.

La va examinar amb una mescla de recel i curiositat. No es tractava d'un dels enviaments habituals del banc o de l'ajuntament, dels que només contenen notificacions i factures, sinó d'una carta de veritat. El sobre era dels cars, d'un paper de color crema que tenia una textura especial. El seu nom i l'adreça estaven escrits amb una cal·ligrafia ampul·losa. A la part de darrere, l'espai reservat al remitent l'ocupava el logotip de Prudes Films S. L., l'empresa propietària del cinema on treballava des que era jove. Un logotip que, de tant de veure'l durant tants anys, ja li resultava tan familiar com la seua cara o la de Marga: un tros de cinta cinematogràfica sens principi ni fi, perquè tenia la coneguda forma de la banda de

Möbius, que semblava surar com un núvol sobre el nom de la companyia.

En obrir el sobre, va comprovar que es tractava d'una carta molt breu; només hi havia unes poques línies mecanografiades, seguides per la signatura de Don Carlos, el seu cap, feta amb un retolador de tinta blava. El citava per a una entrevista, al cap d'uns dies, a les oficines que tenia l'empresa al centre de la ciutat.

Damián va llegir la carta unes quantes vegades. Des que treballava en l'empresa, era la primera vegada que el seu cap es dirigia a ell per escrit. L'única carta en trenta-cinc anys! Fins aquell moment, cada vegada que Don Carlos (o, abans, Don Prudencio, que havia mort d'un atac al cor feia cinc anys) necessitava parlar amb qualsevol dels seus treballadors, s'acostava al local i li comunicava personalment allò que li volia dir. Acostumat a aquest tracte familiar, el fet de rebre una cita tan formal a les oficines de l'empresa l'havia deixat inquiet i desconcertat.

En arribar a casa ho va comentar amb Marga, que ja preparava la taula i l'esperava per a dinar junts. També la va sorprendre aquella carta, per a la qual no trobava cap explicació.

—No pot ser res dolent, per a les males notícies sempre s'envia algun telegrama —va comentar Marga—. Despús-demà et presentes a les oficines i

PRUDESAFILMS

A 05488
GENERAL
CINEMA
CINE SOROCOS
CINEMA
CINEMA
CINEMA
A 05488

ja et diran de què es tracta. Mentrestant, estigues tranquil i no t'hi capfiques sense necessitat.

Damián va tractar de seguir els consells tan raonables de la dona; va baixar a comprar el diari, va arreglar els llibres a les prestatgeries. Va continuar ordenant la seua col·lecció de DVD per ordre alfabètic... Però no aconseguia llevar-se del cap el desassossec que li havia provocat aquella carta.

Va tractar de continuar la lectura de la novel·la que devorava amb entusiasme aquells dies, *La mà esquerra de la foscor*, d'Ursula K. Le Gin, però no s'hi podia concentrar. L'alternativa més fàcil li va semblar fer una ullada al diari. De la mateixa manera que algunes persones obrin el diari per les necrològiques o per les pàgines d'esports, la primera cosa que Damián mirava era sempre la cartellera cinematogràfica, una rutina que ja li eixia sense pensar. Així que en va localitzar la pàgina, va buscar l'anunci de la sala on treballava:

CINE SOÑADORES
(Avinguda de la República, 126. Telèfon 295194762)

Sóc llegenda

Protagonitzada per **Will Smith** i **Alice Braga**
Dirigida per **Francis Lawrence**

Funcions. 18:15 - 20:30 - 22:45

Sabia molt bé que es tractava d'una rutina ridícula; l'anunci apareixia cada dia al mateix lloc i amb el mateix contingut, era quasi impossible que s'hi produïra alguna confusió en les dades. I, no obstant això, llegir aquelles poques línies li donava un estrany assossec, com si foren les úniques del diari que realment tenien alguna cosa a veure amb la seua vida.

Després d'haver fet una breu migdiada, en acabant de dinar, a les quatre i mitja se'n va anar a treballar. Tenia temps de sobres, encara faltava més d'una hora perquè la sala obrira les portes. Però, així i tot, aquesta vegada es va afanyar més; tenia ganes de comentar la carta amb els companys de treball, potser ells també n'havien rebut una d'igual. Però ni Marisa, l'encarregada de despatxar les entrades, ni Manolo, l'acomodador, havien rebut cap carta, i allò encara va augmentar la inquietud de Damián.

La jornada laboral va transcórrer de manera rutinària. A més, en la funció de les 20:30, va ser molt escassa la gent que es va deixar caure pel cinema. Havien estrenat la pel·lícula el cap de setmana anterior i tant dissabte com diumenge s'havien esgotat les entrades en totes les funcions. Però, després d'aquells dies, els espectadors havien anat minvant cada nova sessió.

A Damián no l'estranyava gens i no només perquè, durant els últims anys, havia baixat considerablement l'assistència al cinema. Li sabia greu per Will Smith, que li semblava simpàtic, però aquella pel·lícula era com una caixa molt ornada per fora i del tot buida per dins. Molts efectes especials, molt de soroll, molts diners invertits... Tot perquè el director aconseguira fer malbé una història magnífica. Havia llegit feia molts anys la novel·la en què es basava la pel·lícula, encara conservava el llibre, en la vella edició de Minotauro. L'havia tornada a llegir uns dies abans de l'estrena i havia confirmat que es tractava d'un text extraordinari, potser el millor que havia escrit Richard Matheson. Com es podia banalitzar d'aquella manera una història tan profunda?

Era més de la una de la nit quan va eixir del cinema. Durant els primers anys de matrimoni,

Marga solia acudir a l'última funció, sobretot els caps de setmana; després prenién café en alguna de les cafeteries que encara eren obertes, abans de tornar junts a casa. Ara, sempre feia sol el camí de tornada. Li agradava caminar pels carrers buits a aquelles hores en què la major part de la ciutat ja dormia, era un altre dels petits plaers que li permetia el seu treball. Després de tants anys, ja s'havia acostumat a viure amb un horari que l'obligava a gitar-se de matinada i a passar la vesprada reclòs en una cabina diminuta, quasi sempre massa calorosa. El cor del cinema, com ell en deia, en secret; el lloc solitari on més feliç se sentia.

En arribar a casa, es va despullar i es va ficar al llit sense fer soroll perquè no volia despertar Marga. L'endemà de matí, en tornar de la caminada de cada dia, la seua dona ja l'esperava amb la taula parada, com solia fer des que l'obligaren a prejubilarse, a pesar que només tenia cinquanta-dos anys i uns mesos. Mentre esmorzaven, la dona li tornà a parlar de la carta:

—Crec que ja he descobert per què t'ha citat Don Carlos, ahir vaig passar el dia pensant en això, fins que em vaig gitar —li va dir—. I si ara em confirmes que has estat l'únic que has rebut la carta, estic encara més segura que ho he encertat.

–Sí que saps tu coses, perquè ahir, Marisa i Manolo no en tenien ni idea –li va respondre Damián, en to escèptic.

–Et dic què em sembla? –Marga va fer una pausa llarga, per atraure l'atenció del seu marit. Després, hi va afegir, amb un posat còmplice:– Crec que l'empresa et vol fer un homenatge, així de senzill. Supose que ho mantenen en secret, per això els teus companys t'han dit que no en saben res.

–Un homenatge! A mi? I per quins cinc sous?

–Pensa una miqueta, vinga. Quan començares a treballar en l'empresa?

–Quan tenia disset anys, encara em faltava més d'un mes per a fer-ne divuit. A casa necessitàvem els diners i vaig haver de deixar els estudis i posar-me a treballar.

–Sí, tot això ja ho sé molt bé. Però, quin any va ser?

–Va ser l'any 1973. El 22 d'octubre, no se m'oblida. Aquella nit estrenaven al cinema *L'exorcista*; la sala estava tan plena que no hi cabia una agulla. Com no ho he de recordar! Aleshores, l'operador era el senyor Alfredo i jo n'era l'ajudant. «Auxiliar d'operador cinematogràfic», posava al meu primer contracte i jo em sentia molt orgullós. El senyor Alfredo ja era gran, però coneixia la profes-

sió millor que ningú. I tenia tota la paciència del món; va ser ell qui m'ensenyà l'ofici, li he d'agrair moltes coses.

–I si parlem de 1973, quants anys fa, de tot això? –va insistir Marga.

–La pròxima tardor en farà trenta-cinc. Tota la vida, com aquell qui diu. Mira que n'han passat, de pel·lícules, per les meues mans!

–Trenta-cinc anys! Es diu molt prompte, però qualsevol pot veure que és molt de temps. Deus ser el treballador més antic de l'empresa! Ho tens ben merescut, no sé per què t'estranyes que et facen un homenatge.

–Encara tindràs raó; no sé com no se m'havia ocorregut abans! –va reconèixer Damián–. Segur que Marisa i Manolo n'estan al corrent, per això em miraven d'una manera estranya quan els ho vaig preguntar; deuen haver-los avisat perquè no em diguen res.

–Tu fes-me cas, que ja saps que solc encertar. Demà, quan parles amb Don Carlos, comportat com si no ho saberes i fes cara de sorpresa. Potser, a més de l'homenatge, encara t'oferirà un augment de sou!

Aquella vesprada, mentre deixava córrer els minuts

a la cabina de projecció, Damián no es podia llevar del cap el temps que havia passat des d'aquell llunyà 1973. Trenta-cinc anys ja! Quan va començar a treballar era a penes un xiquet; havia entrat al cinema per casualitat, perquè un amic del seu pare coneixia Don Prudencio i li havia comentat que necessitava un aprenent. Per aquell temps, ell en sabia molt poc, de la vida, tot ho havia après a colps. I, a més, foren uns anys d'enormes transformacions socials, tot canviava de pressa al seu voltant.

Com havia evolucionat el món en tres dècades! I el cinema, no cal ni dir-ho. Al principi, encara s'hi projectava amb la màquina vella, que calia vigilar contínuament: ajustar sovint les barres de grafit, vigilar que no es desenfocaren les lents, atendre els possibles trencaments del cel·luloide... Alfredo li havia ensenyat tots els trucs, el vell sempre havia estat molt generós. Havia mort l'any setanta-cinc, ho recordava molt bé perquè, dos mesos després, va morir Franco. Aleshores, ell es va encarregar oficialment de la cabina de projecció, encara que ja feia més d'un any que ho feia en la pràctica, perquè la salut d'Alfredo havia començat a deteriorar-se. Eren els temps en què encara estaven obligats a posar el No-Do abans de les pel·lícules, aquella

visió mentidera de la realitat que el govern difonia i que ja no enganyava ningú.

A l'inici dels anys vuitanta hi van substituir la màquina vella per una altra de molt més moderna que a penes donava feina perquè només s'havia de preocupar de posar-la en marxa, calibrar bé les lents i posar-hi les bobines en l'ordre correcte. Una feina molt més descansada, que li permetia concentrar-se en la pel·lícula o, si no li abellia, eixir de la cabina i seure a les últimes files de la sala, com si fóra un espectador furtiu de tot allò que hi passava.

Quantes pel·lícules havia vist! La majoria, les mirava una sola vegada i, després, ja les oblidava perquè no hi trobava gens d'interès. Algunes altres, ben al contrari, no deixava de seguir-les en cadascuna de les sessions, encara que duraren més de deu dies en la cartellera, una cosa rara perquè, habitualment, no hi duraven més d'una setmana.

De les pel·lícules que li agradaven, en recordava seqüències senceres, frases memorables, actors i actrius que acabaven resultant-li més pròxims que els amics o els familiars que només veia de tant en tant. La majoria de les persones conservaven els records que anava oferint-los la vida; ell, després d'haver passat mitja vida immers en la foscor del

cinema, recordava amb la mateixa nitidesa, o encara més, els centenars d'històries de ficció que es mesclaven, al seu cap, amb els episodis de la vida real i, després, li resultava molt difícil separar-los. Les imatges d'*Alien, el vuité passatger; El espíritu de la colmena; Centaures del desert; Les quatre cents coups; París, Texas; Dies de ràdio*, i tantes altres, s'entrellaçaven amb retalls de vida que conservava en la memòria. *Tots són records meus*, pensava de vegades, *tant si vénen de la vida com si vénen de les pel·lícules.*